

SİRKÜ NO: 2021-22

KONU: Finansman Gider Kısıtlaması hk.

1. Genel Bilgi

25.05.2021 tarih ve 31491 sayılı Resmi Gazetede Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair 18 sıra numaralı yeni bir tebliğ yayımlanmıştır. İlgili tebliğde düzenleme getirilen çeşitli konulardan birisi de finansman gider kısıtlaması uygulamasıdır. Bu sirkümüz konusunu da ilgili tebliğ ile finansman gider kısıtlamasına dair getirilen en son düzenlemeler teşkil etmektedir.

Bilindiği üzere 6322 sayılı Kanun ile 01.01.2013 tarihinden itibaren yürürlüğe girmek üzere Kurumlar Vergisi Kanununun 11. maddesinin birinci fıkrasına (i) bendi eklenmiştir. Söz konusu düzenleme; *'kredi kuruluşları, finansal kuruluşlar, finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketleri dışında, kullanılan yabancı kaynakları öz kaynaklarını aşan işletmelerde, aşan kısma münhasır olmak üzere, yatırımın maliyetine eklenenler hariç, işletmede kullanılan yabancı kaynaklara ilişkin faiz, komisyon, vade farkı, kâr payı, kur farkı ve benzeri adlar altında yapılan gider ve maliyet unsurları toplamının %10'unu aşmamak üzere Cumhurbaşkanınca kararlaştırılan kısmının kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınacağı'* şeklindedir.

Kanun metni oran konusunda Cumhurbaşkanına yetki vermiş, buna istinaden 03.02.2021 tarih ve 3490 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile *"01.01.2021 tarihinden itibaren başlayan vergilendirme dönemi kazançlarına uygulanmak üzere"* ilgili gider ve maliyet unsurlarının kabul edilmeyecek olan kısmı % 10 oranında belirlenmiştir.

Dolayısıyla yabancı kaynakları öz kaynaklarını aşmış olan kurumlar vergisi mükelleflerinin, aşan kısım sınırlı olmak üzere, yabancı kaynaklara ilişkin faiz, komisyon, vade farkı, kâr payı, kur farkı ve benzeri adlar altında yapılan gider ve maliyet unsurları toplamının %10'luk kısmı, kurum kazancının tespitinde KKEG olarak dikkate alınacaktır.

Ayrıca öz kaynak tutarını aşan yabancı kaynakla ilişkili finansman giderleri yatırım maliyetine eklendiği takdirde %10 indirim kısıtlamasına tabi **olmayacaktır**.

Burada konunun net anlaşılması noktasında bazı terimlerin anlamlarını açıklama gereği duyulmuştur. Söz gelimi olarak;

Finansman Giderleri: Yabancı kaynağın kullanım süresine bağlı olarak doğan her türlü *faiz, komisyon, vade farkı, kâr payı, kur farkı, faktoring kuruluşlarına verilen iskonto bedelleri ve benzeri adlar altında yapılmış olan gider ve maliyet unsurlarını,*

Yabancı Kaynaklar: Bilançonun kısa vadeli yabancı kaynaklar ve uzun vadeli yabancı kaynaklar toplamını,

Yatırım: İlgili duran varlık kullanılmaya hazır hale gelinceye kadar yatırım projelerine ilişkin olarak “yapılmakta olan yatırımlar” hesabında izlenen tutarlar da dahil olmak üzere her türlü (teşvik belgeli veya belgesiz) amortismanına tabi iktisadi kıymetleri, ifade etmektedir.

Finansman gider kısıtlaması uygulamasında yabancı kaynak – öz kaynak mukayesesi yapılması gerekmektedir. Buna binaen yalnızca bilanço esasına tabi mükellefler için geçerli olup işletme hesabı esasına tabi mükellefleri ilgili uygulama kapsamamaktadır.

Gider kısıtlaması uygulaması ilk defa 2021 yılı 1. geçici vergilendirme dönemi itibariyle uygulanacaktır.

Her bir geçici vergi döneminin son gününde mükellefler öz kaynak-yabancı kaynak mukayesesi yaparak kısıtlama kapsamına girip girmediklerini kontrol etmek durumunda kalacaklardır.

Yıllık beyanda ise 31 Aralık tarihi esas alınarak mukayese yapılacaktır.

Özel hesap dönemi kullanan mükellefler ise hesap döneminin son gününe göre hareket edeceklerdir.

Konunun anlaşılması noktasında bir örnek vermek gerekirse;

Öz kaynakları toplamı 800.000 TL olan (A) A.Ş.’nin aynı dönemde yabancı kaynakları toplamı 1.000.000 TL’dir. Bu döneme ilişkin toplam finansman gideri ise 100.000 TL’dir.

Dönem sonu itibarıyla (A) A.Ş.’nin yabancı kaynak tutarı öz kaynak tutarını aştığı için aşan kısma münhasır olmak üzere yabancı kaynaklara ilişkin finansman giderinin %10’luk kısmı, kurum kazancının tespitinde gider olarak kabul edilmeyecektir.

Finansman gider kısıtlamasına tabi tutarın hesabı:

Aşan kısım : Yabancı kaynak toplamı – Öz kaynak toplamı
: 1.000.000 TL – 800.000 TL = 200.000 TL

Aşan kısma isabet eden finansman gideri : Finansman gideri x (Aşan kısım / Toplam yabancı kaynak)
: 100.000 TL x (200.000 TL / 1.000.000 TL)
: 100.000 TL x %20
: 20.000 TL

Yabancı kaynağın öz kaynak tutarını aşan kısmına isabet eden finansman giderinin %10’luk kısmı olan (20.000 TL x %10=) 2.000 TL kurum kazancının tespitinde KKEG olarak dikkate alınacaktır.

2. İlgili Maddenin Yürürlüğe Giriş Tarihi Olan 01.01.2013 Tarihinden Önce Yapılan Borçlanmalara İlişkin Finansman Giderlerinin Durumu:

Söz konusu finansman gider kısıtlaması hükmü 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununa 01.01.2013 tarihinden itibaren girmiştir. Kanun hükmüne göre bu tarihten itibaren yürürlüğe giren finansman hizmet ve kredi sözleşmeleri kapsamındaki finansman giderleri kısıtlama uygulaması kapsamında dikkate alınmaktadır.

Dolayısıyla 01.01.2013 tarihinden önceki bir döneme ait yabancı kaynakların finansman giderleri kısıtlama uygulamasına dahil edilmeyecektir.

3. Kısıtlama kapsamına giren yabancı kaynaklar

Tebliğde;

-Yabancı kaynaklar: Bilançonun kısa vadeli yabancı kaynaklar ve uzun vadeli yabancı kaynaklar toplamını,

-Finansman giderleri: Yabancı kaynağın kullanım süresine bağlı olarak doğan her türlü faiz, komisyon, vade farkı, kâr payı, kur farkı, faktoring kuruluşlarına verilen iskonto bedelleri ve benzeri adlar altında yapılmış olan gider ve maliyet unsurlarını, ifade ettiği belirtilmiştir.

Buna göre, **yabancı kaynakların öz kaynak kıyaslamasında** dikkate alınacak yabancı kaynaklar, bilançodaki vadeye (kullanım süresine) bağlı olarak finansman giderine yol açan yabancı kaynakları değil tüm yabancı kaynakları (kısa vadeli yabancı kaynaklar ve uzun vadeli yabancı kaynakların tamamını) kapsamaktadır.

Görüldüğü üzere, Tebliğde hesaplamaya dahil edilmeyecek bir yabancı kaynak tanımına yer verilmemiştir; ancak kapsama girmeyen gider ve maliyet unsurlarına ilişkin açıklamalara yer verilmiştir.

Tebliğde, finansman giderlerine ilişkin bir gider veya maliyet unsurunun gider kısıtlamasına konu edilmesi için bunların **yabancı kaynak kullanımına ve bu kaynağın kullanım süresine bağlı olarak doğmuş olması** gerektiği belirtilmektedir.

Bu noktada;

- Teminat mektubu komisyonları, tahvil ihracı ile ilgili olarak yapılan baskı ve benzeri giderler ile ipotek masrafları gibi herhangi bir yabancı kaynak kullanımına bağlı olmaksızın yapılan giderlerin gider kısıtlamasına konu edilmesinin söz konusu olmadığı,

- Aynı şekilde bir finansman gideri olmayıp finansman geliri azalması niteliğinde olan erken ödeme iskontoları veya peşin ödeme iskontolarının da gider indirimi kısıtlaması kapsamı dışında olduğu belirtilmiştir.

3.1. Satış bedelinin belirli bir vade sonunda ödenmesi

Tebliğde, satış bedelinin belirli bir vade sonunda ödenmesine ilişkin olarak, mükelleflerin Vergi Usul Kanununa göre düzenlenen bilançolarında izlenen "saticılar" vb. hesaplar için finansman gideri hesaplanmaması halinde bu işlemler için ayrıca ayırıştırma yapılarak satış bedelinin belirli bir kısmı gider kısıtlamasına tabi tutulmayacağı açıklanmıştır.

Bu açıklama uyarınca, vade farkını fiyatın dışında belirleyen mükelleflerin fiyattan ayrı olarak ödedikleri vade farklarının finansman gider kısıtlamasına tabi olacağı söylenebilir.

Diğer yandan söz konusu hesaplarda yer alan tutarların Vergi Usul Kanununun 280 inci maddesi kapsamında, **yabancı paraların değerlemesinden kaynaklanabilecek kur farkı giderleri ise gider kısıtlaması kapsamında değerlendirilecektir.**

3.2. Kredi sözleşmelerine ilişkin olarak ödenen tutarlar

Kredi sözleşmelerine ilişkin olarak ödenen damga vergisi veya banka havale ücretlerine ilişkin ödenen banka ve sigorta muameleleri vergisi (BSMV) gibi **bir yabancı kaynağın kullanım süresine bağlı olarak doğmayan** gider ve maliyet unsurları gider indirimi kısıtlaması uygulamasına tabi olmayacaktır. Bu giderlerden kredi faizleri üzerinden hesaplanan BSMV gibi bir yabancı kaynağın işletmede kullanım süresine bağlı olarak doğanların ise gider indirimi kısıtlaması uygulamasına konu edilecektir.

3.3. Alınan kredinin grup içi firmalara aktarılması

İşletmelerce banka vb. kurumlardan temin edilen kredilerin, bu işletmelerin üzerinde herhangi bir finansman yükü kalmaksızın grup şirketlerine aktarılması halinde, bu kredilere ilişkin finansman gideri, **krediyi devralan ve fiilen kullanan şirket bünyesinde** gider kısıtlamasına tabi tutulacaktır.

3.4. Dış ticaret sermaye şirketleri veya sektörel dış ticaret şirketleri nezdinde finansman gider kısıtlaması

İmalatçı veya tedarikçi şirketlerle imzalanan aracılı ihracat sözleşmesine dayanarak dış ticaret sermaye şirketleri ve sektörel dış ticaret şirketleri üzerinden **aynı değerle alınıp aynı değerle ihracatı gerçekleştirilen**, malın üretimi veya tedarikine ilişkin tüm yükümlülüklerden doğrudan ve münhasıran imalatçı veya tedarikçi şirketlerin sorumlu olması ve ihracattan doğan finansman yükünün aracılı ihracat sözleşmesinin tarafı olan imalatçı veya tedarikçi şirketlere aktarılması kaydıyla, bu işlemler nedeniyle dış ticaret sermaye şirketleri veya sektörel dış ticaret şirketleri nezdinde finansman gider kısıtlaması **uygulanmayacaktır.**

Ancak, dış ticaret sermaye şirketleri ve sektörel dış ticaret şirketlerinin kendi nam ve hesabına yurt içinden satın aldıkları malların satışından doğan finansman giderleri finansman gider kısıtlamasına tabi tutulacaktır.

4. Özel Hesap Dönemi Kullanan Mükelleflerin Durumu

Kanun hükmü 01.01.2021 tarihinden itibaren başlayan vergilendirme dönemi kazançlarına uygulanmak üzere yürürlüğe girmiştir.

Dolayısıyla özel hesap dönemine sahip bilanço esasında defter tutan kurumlar vergisi mükellefleri 2020 yılında başlayıp 2021 yılı içerisinde sona erecek olan özel hesap döneminde finansman gider kısıtlamasına **tabi tutulmayacaklardır.**

5. Yıllara Sari İnşaat ve Onarım İşleri İle Uğraşan Mükelleflerde Gider Kısıtlaması Uygulaması

Not: Sirkülerde yer alan yorum ve açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermekte olup, Realite YMM A.Ş. 'ye içerikten kaynaklanan veya içeriğe ilişkin ortaya çıkan sonuçlardan dolayı herhangi bir sorumluluk iddiasında bulunulamaz.

Gelir Vergisi Kanunu madde 42'ye göre birden fazla takvim yılına sirayet eden inşaat ve onarma işlerinde kar veya zarar işin bittiği yıl kesin olarak tespit edilmekte ve kazancın tamamı o yılın geliri sayılarak vergilendirilmektedir.

Faaliyet konusunun tamamı yıllara sari inşaat olan kurumlar vergisi mükelleflerinde yabancı kaynaklara ilişkin finansman giderleri kesin kar veya zararın tespit edildiği yıl kazancının hesaplanmasında gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alındığı için finansman gider kısıtlaması uygulamasının da buna paralel şekilde işin bitim yılında dikkate alınmasını gerektirmektedir.

Birden fazla inşaat ve onarma işinin birlikte yapılması veya yıllara sari inşaat ve onarma işlerinin yanı sıra başka işlerin de bulunması halinde, yapılan finansman giderleri hangi yılın kâr veya zarar tutarının tespitinde dikkate alınıyorsa, o yılda gider indirimi kısıtlamasına konu edilecektir.

Öte yandan, finansman gider indirimi kısıtlamasına ilişkin hükümler 1/1/2021 tarihinden itibaren uygulanmak üzere yürürlüğe girdiğinden, bu tarihten önce mahiyet ve tutar itibarıyla kesinleşmiş olan ancak yıllara sari inşaat ve onarma işlerinin kazancı işin bittiği yılın kazancı olarak beyan edileceğinden henüz kurum kazancının tespitinde dikkate alınmamış olan finansman giderlerinin, inşaat ve onarma işi kazancının hangi yıl beyan edildiğine bakılmaksızın, gider indirimi kısıtlanmasına konu edilmemesi gerekmektedir.

6. Kur Farklarının Finansman Gider Kısıtlaması Karşısındaki Durumu

01.01.2013 tarihinden itibaren sağlanan yabancı kaynaklardan doğan kur farkı giderleri 2021 yılı kazancının tespiti de dahil olmak üzere döviz kurlarındaki değişim dikkate alınarak hesaplanan gerçek tutarlar üzerinden dikkate alınacak ve o şekilde gider kısıtlaması uygulamasında hesaba katılacaktır.

Kur farkı gelir ve giderleri geçici vergilendirme dönemleri itibarıyla söz konusu olabilmektedir. Söz konusu kur farkları üzerinden finansman gider kısıtı hesaplaması yapılırken dikkat edilecek husus **aynı kaynağa ilişkin** geçici vergi dönemleri itibarıyla kur farkı gelir veya giderinin **kendi içerisinde mahsuplaştırılabilmesidir**.

Aynı dönem içerisinde olsa bile **farklı yabancı kaynaklara ilişkin** ortaya çıkan kur farkı gelir ve giderlerinin ise birlikte değerlendirilmesi mümkün değildir.

Öte yandan temin edilen yabancı kaynağın mevduat vb. şekillerde değerlendirilerek kur farkı geliri ortaya çıkması durumu kur farkı kaynaklı gideri düşüremeyecektir.

7. Örtülü sermaye, transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı ve binek otomobillerde gider kısıtlaması uygulamaları nedeniyle KKEG olarak dikkate alınan finansman giderlerinin durumu

İşletmenin kullanmış olduğu yabancı kaynaklara ilişkin faiz ve kur farkı gibi giderlerden örtülü sermaye, transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı veya binek otomobillerde gider kısıtlaması uygulamaları nedeniyle kurum kazancının tespitinde hali hazırda KKEG olarak dikkate alınmış olanlar finansman gider kısıtlamasına tabi tutarın hesabında **dikkate alınmayacaktır**.

8. Adi ortaklıklarda finansman gider kısıtlaması

Adi ortaklıkların tüzel kişilikleri bulunmadığından, kazançları dolayısıyla gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olmaları söz konusu değildir. Bu nedenle, adi ortaklık bünyesinde yürütülen faaliyetten doğan kâr veya zarar, adi ortaklığı oluşturan ortaklar tarafından hisseleri oranında kendi kazançlarına dahil edilerek vergilendirilmektedir.

Finansman gider kısıtlaması uygulamasında adi ortaklıklar, adi ortaklığı oluşturan ortaklardan ayrı bir birim olarak değerlendirilecektir. Adi ortaklığın finansman giderleri, adi ortaklığın ortakları tarafından doğrudan kendi finansman giderlerine dahil edilmeyecektir. Ancak, bilançolarında yabancı kaynak tutarı öz kaynak tutarını aşan adi ortaklıklarda, aşan kısma münhasır olmak üzere, yatırımın maliyetine eklenenler hariç, işletmede kullanılan yabancı kaynaklara ilişkin faiz, komisyon, vade farkı, kâr payı, kur farkı ve benzeri adlar altında yapılan gider ve maliyet unsurları toplamının **%10'u, ortakların hisseleri oranında, verecekleri beyannamelerinde KKEG olarak dikkate alınacaktır.**

9. Finansman giderlerine ilişkin katma değer vergisinin (KDV) durumu

Finansman gider kısıtlaması nedeniyle, yüklenilen KDV'lerin **indirim konusu yapılabileceğine ilişkin** açıklamaya 36 Seri No.lu KDV Tebliğ Taslağında aşağıdaki şekilde yer verilmiştir.

“Bununla birlikte, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 41 inci maddesinin birinci fıkrasının 9 numaralı bendi ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 11 inci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendindeki gider ve maliyet unsurlarından bir kısmının indiriminin kabul edilmeyeceğine yönelik düzenleme 3065 sayılı Kanunun 30/d maddesi hükmü ile paralellik arz etmemektedir. Doğrudan işletmenin faaliyetiyle ilgili olan bu giderler için yüklenilen KDV'nin indirim konusu yapılamaması, KDV'nin temel prensibi olan işle ilgili giderler için yüklenilen vergilerin mükellef üzerinde kalmaması prensibi ile de çelişmektedir.

3065 sayılı Kanunun 29/5 inci maddesinin verdiği yetki çerçevesinde 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 41 inci maddesinin birinci fıkrasının 9 numaralı bendi ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 11 inci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendi kapsamında gider ve maliyet unsurlarından indirimi kabul edilmeyen kısma ilişkin 3065 sayılı Kanunun 30/d maddesi hükmünün uygulanmaması uygun görülmüştür.”

İlgili tebliğ metnine ulaşmak için [tıklayınız](#).

Bilgilerinize sunulur.